

Zeeliedjes

Zandkastelen

Op stap met Flar en Flora

Het weke zeelied

Zin in zee

Groot eet kleiner

Provincie West-Vlaanderen

Inleiding

De zee is een orkest

Armand Van Assche

Het lied van de zee wandelt elke dag het land binnen.

Soms hard, soms zachtjes, met grote of kleine bezetting, besnaard of getoetst,...elke dag anders.

Ze verraaft de stemming van water en wolken in haar muziek, de expressie van alles wat in en rondom haar leeft en beweegt.

De originaliteit van haar klank valt niet te evenaren, en blijft menig musicus-dichter inspireren. Die steeds weer in woorden en notenbalken haar uniek zijn probeert te vatten.

Muziek, een uiting van wat wij ervaren, doorheen stem, handen en lichaam.

Een sfeermaker, om anderen te laten aanvoelen wat we nu net bedoelen.

Een deinen op tonen die laten horen wat niet kan gezegd worden, waar geen woorden voor zijn.

Een smaakmaker, om meer te willen proeven van...

Deze brochure biedt u enkele nieuwe zeeliederen aan, speels en prettig, aangepast aan elke graad. De muzische expressie wordt aangevuld met enkele didactische tips om, in de ban van het lied, wat dieper op het biotoop in te gaan.

Opzet

Voor elke graad is een zeelied voorzien.
Uiteraard staat de muzikale expressie hierbij voorop.
Het lied staat afgedrukt met notenbalken en tekst,
zodat het bruikbaar is voor elke muzikale interpretatie.

De liedjes staan bovendien op de zeecassette,
die aangeboden wordt aan de deelnemende klassen van Week van de Zee.
De ene kant geeft muziek en tekst weer, de andere kant laat de begeleiding horen,
zodat de klas zelf kan meezingen.

Elk lied wordt vergezeld van enkele didactische suggesties,
aangepast aan tekst en muziek .
Ze kunnen uitgevoerd worden als voorbereiding in de klas op een bezoek aan zee,
als opsmukker van het lied of naverwerking na de biotoopontdekking.

In de suggesties werd rekening gehouden met cognitieve en dynamisch-affectieve
verwerking, die leidt tot expressie.

Ze willen impulsen zijn tot een creatieve aanpak van tekst en muzieknoden,
om het geheel nog aantrekkelijker te maken.

Zandkastelen

Els Roggeman en Virginie Massé

D 2 3 A

Op het strand daar zit - ten krab - ben en die
In de zee daar zwem - men vis - sen ik weet

4 5 D 6

bij - ten in je teen! Zand - kas -
ze - ker meer dan één!

7 G 8 D 9 A

te - len in het zand wij spe - len op het

10 D# 11 G 12 D

strand. Wij zwem - men in de zee zeg,

13 A 14 D

hé gaan jul - lie mee?

Zandkastelen

Doelgroep	Kleuters en eerste graad
Materiaal	<ul style="list-style-type: none">• emmer en schopje• zwemboei• grote tekeningen : krab, vis, zandkasteel <p><i>Als specifieke ontwikkelingsdoelen kiezen we: muzische vorming → ,1.5,2.1,2.2,2.5,3.2,4.2,5.3,6.1,6.2</i></p>
Doel	<p>De kleuters genieten van het samen zingen. De kleuters raken vertrouwd met enkele "zee-elementen." De kleuters worden uitgenodigd tot zee-beleven.</p>
Actie	<ul style="list-style-type: none">• Het liedje wordt aangeleerd, met verwijzing naar de inhoud. <p>Bijvoorbeeld: "aan de zee daar zitten krabben...: tonen van een krab of tekening van een krab, "en die bijten in je teen..." omhoog steken van de voet en aanwijzen van de teen enz. zandkastelen : emmer en schopje zwemmen : zwemboei / zwemband</p> <ul style="list-style-type: none">• Als ze met het liedje vertrouwd zijn, de voorwerpen uitdelen en het kind met het passende voorwerp springt op of steekt het hoog in de lucht.
Tip	<ul style="list-style-type: none">• De inhoud van het liedje kan aanleiding zijn tot zelf tekenen.• Na een bezoekje aan zee kunnen met strandvondsten leuke instrumenten gemaakt worden : bv. schelpendoosjes, ritsflessen...

Flar en Flora op stap

Doelgroep	Eerste graad
Materiaal	<ul style="list-style-type: none">• Poppenspel Lesbrochure Flar en Flora <i>Als specifieke eindtermen kiezen we: muzische vorming → 1.3,2.1,2.4, 3.3, 4.3,4.5,5.2,5.5,6.1</i>
Doel	De muziek kriebelt de kinderen tot actie. De kinderen ervaren het ritme als stapritme en instapper om met Flar en Flora op pad te gaan.
Actie	Het Flar en Floralied heeft geen woorden... Het is een muzikaal stukje dat gebruikt wordt als achtergrond / intermezzo bij het poppenspel. Zijn wandelend ritme nodigt de kinderen uit om op stap te gaan.
Tip	Het huppelende ritme van Flar en Flora leent zich ertoe om enkele expressieve oefeningetjes met de kinderen te doen in de klas / op het strand... <ul style="list-style-type: none">• Verspreid strandvondsten op de vloer: de kinderen wandelen op het strand en volgen met lichaamstaal het belevingsverhaal : <i>Het is koud aan zee, bibberkoud. Een harde wind blaast om hun hoofd. Tot plots het zonnetje tevoorschijn komt. Zalig, lekker warm, ze huppelen verder. Oei, daar ligt iets. Wat is dat ? Bekijken, besnuffelen, betasten...</i> Elk kind brengt het voorwerp mee naar de kring. Op de tonen van de muziek worden de vondsten doorgegeven, als de muziek stopt proberen ze het nieuwe voorwerp in hun handen te beschrijven. <ul style="list-style-type: none">• De kinderen kunnen ook zelf hun Flar en Floradansje in elkaar steken.

Het weke zeelied

Strofe 1 & Refrein

Ewout Vanhoecke

In de kof-fer op het strand,
leert Fal-di-do ons zijn ge-hei - men
een mooi - e schelp in zijn hand
het ge - heim van dege-tij - den.
Ja in de week van de zee
le - ren wij het welen wee
van strand, van duin, van zee...
Het doet ons dro - men droom met ons mee...

Het weke zeelied

In de koffer op het strand
leert Faldido ons zijn geheimen
een mooie schelp in zijn hand
het geheim van de getijden

Ja, in de week van de zee
leren wij het wel en wee
van strand, van duin, van zee
het doet ons dromen, droom met ons mee

De bergen van de zee
dat zijn de duinen, ze houden stand
tegen 't geweld van de zee
zoveel meer dan enkel zand

Ja, in de week van de zee
leren wij het wel en wee
van strand, van duin, van zee
het doet ons dromen, droom met ons mee

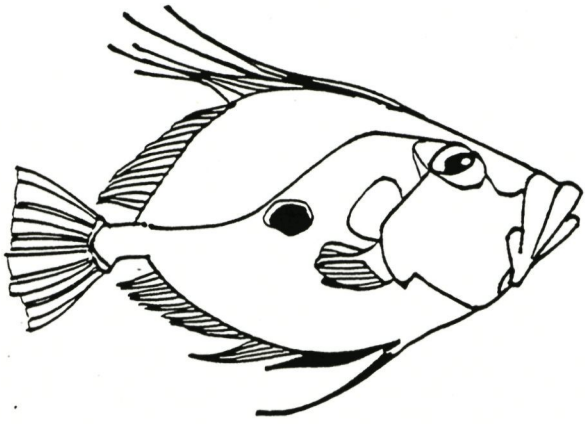
Samen aan de zee
tussen de wind en het water
zingen de golven met ons mee
op het ritme van de baren

Ja, in de week van de zee
leren wij het wel en wee
van strand, van duin, van zee
het doet ons dromen, droom met ons mee

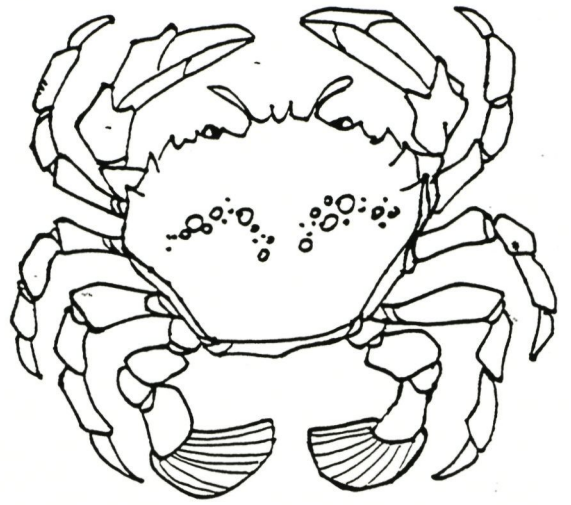

Het Weke Zeelied

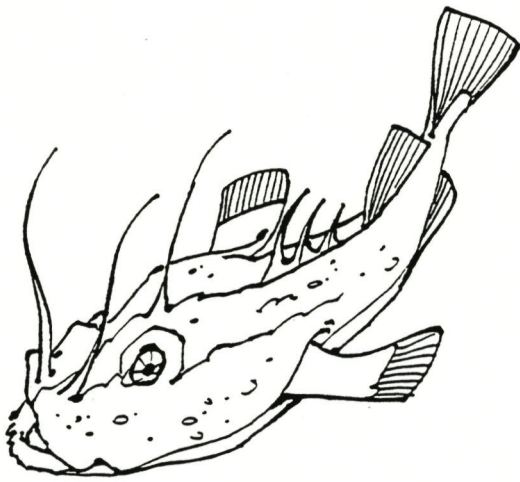
Doelgroep	Tweede en derde graad
Materiaal	<ul style="list-style-type: none">• kaartjes met aanspoelsels <p><i>Als specifieke eindtermen kiezen we: muzische vorming → 1.2,2.4,3.3,5.5,6.1 wereldoriëntatie → 1.1,1.2,1.4</i></p>
Doel	<p>De kinderen herkennen de biotopen : strand, duinen en zee in het lied en raken ermee vertrouwd.</p> <p>De kinderen delen aanspoelsels, dieren of plantensoorten in volgens hun vindgebied.</p> <p>De kinderen stellen gerichte vragen.</p> <p>De kinderen zijn creatief bezig met het biotoop n.a.v. het lied.</p>
Organisatie	De kinderen zitten in een halve kring, rond een stoel die vooraan staat.
Actie 1	<p>Het kind vooraan kiest een dier / voorwerp uit één van de leefgebieden: duin, strand, zee.</p> <p>De anderen moeten door ja/nee-vragen kunnen raden wat diegene vooraan voorstelt.</p>
Actie 2	<p>Hetzelfde spel kan ook specifieker naar natuur gespeeld worden. De leerkracht voorziet steekkaarten met natuurelementen (natuurgetrouwe afbeeldingen) uit het biotoop en enkele kernwoorden. (zie bijlage)</p> <p>Die vooraan mag zitten trekt eerst een kaartje en is datgene dat erop staat. De woorden helpen de kinderen bij moeilijke vragen.</p> <p>Zo leren de kinderen eventueel nieuwe natuurvondsten kennen of worden er beter mee vertrouwd.</p>
Tip	<ul style="list-style-type: none">• Met het kaartjessysteem werken kan gemanipuleerd worden door de leerkracht : een zwakke leerling krijgt een kaartje dat hem ligt.• De activiteit kan uitgebreid worden na een bezoekje aan het biotoop. De kinderen kunnen dan het spel uitbreiden met zelfgemaakte steekkaarten van nieuwe vondsten.

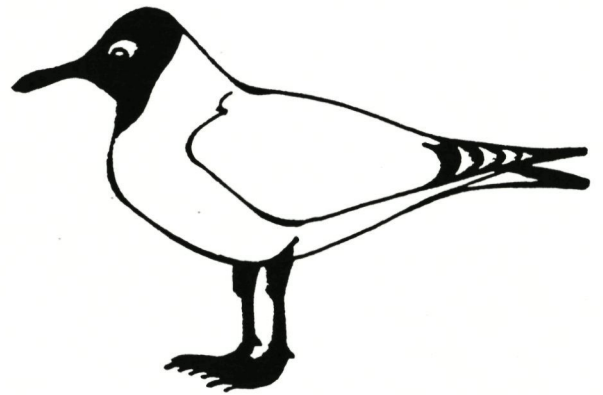
zonnevis

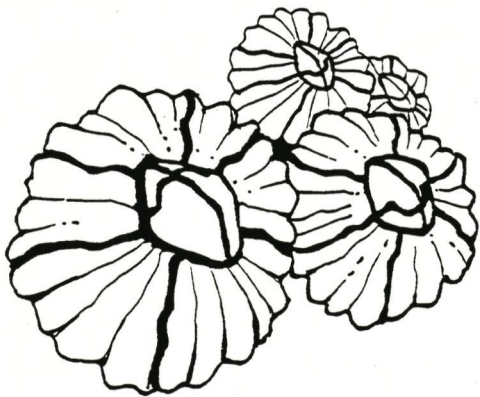
zwemkrab

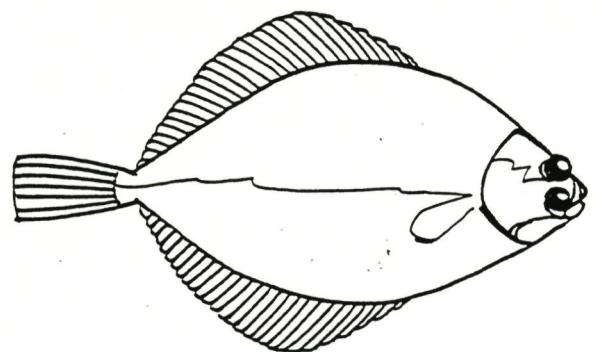
zeeduivel

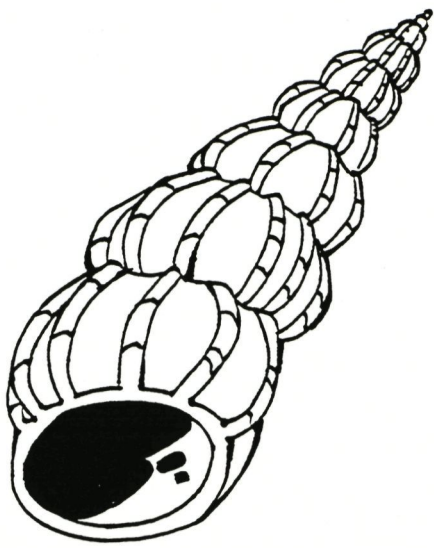
kokmeeuw

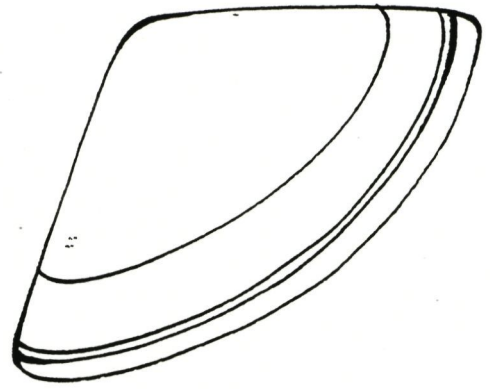
zeepok

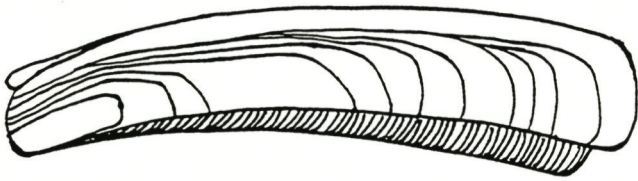
schol

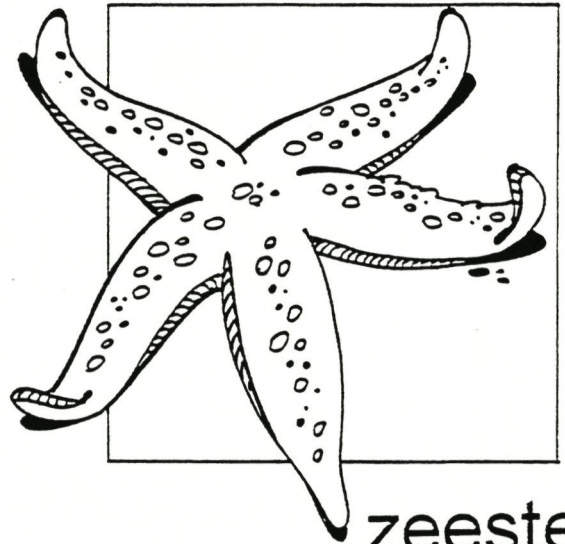
wenteltrapje

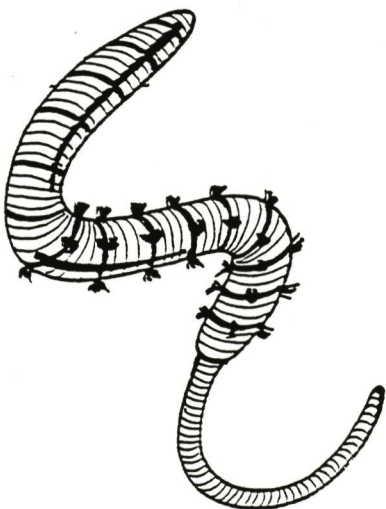
grote strandschelp

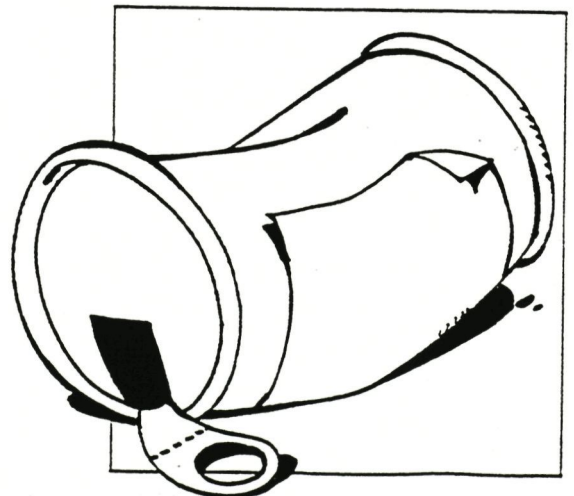
zwaardschede

zeester

zeepier

blik

Zin in Zee?

Stap je met on - ze ben - de langs de zee, neem dan een
hand - vol em - mers mee volg dui - zend spo - ren o - ver
'tgro - te strand en geef de zon een war - me hand. je
schopt je schoe - nen uit en rent de gol - ven lach - end te - ge -
moet. 't'is of het wa - ter je ver - went met fris - se
wind, met eb en vloed! *Refr.* Zo krijg je zin in zee, ja,
zin in zee het war - me strand het koe - le nat. Dit is een
heel ge - zel - lig bad... de zee maakt jou en mij te -
vree zo krijg je zin in zee, ja, zin in zee je zingt zo -
waar een zee - mans - lied en kent geen zor - gen of ver -
driet. De zee neemt al die zor - gen mee!

Zin in Zee?

Stap je met onze bende langs de zee,
neem dan een handvol emmers mee.
Volg duizend sporen over 't grote strand
en geef de zon een warme hand.
Je schopt je schoenen uit en rent
de golven lachend tegemoet.
't Is of het water je verwent
met frisse wind, met eb en vloed!

Zo krijg je zin in zee, ja, zin in zee,
het warme strand, het koele nat.
Dit is een heel gezellig bad...
De zee maakt jou en mij tevreel!
Zo krijg je zin in zee, ja, zin in zee.
Je zingt zowaar een zeemanslied
en kent geen zorgen of verdriet.
De zee neemt al die zorgen mee.

Stap je met onze bende langs de zee,
neem dan alvast je spade mee
en bouw met ons een zomers zandpaleis.
Ga met de meeuwen mee op reis.
Je laat je vlieger los en duikt
en zweeft tot hoog boven de dijk.
Je voelt het leven dat ontluikt.
Je bent de koning van dit rijk!

Stap je met onze bende langs de zee,
neem dan gerust je dromen mee.
Ga lekker liggen bij die hoge duin.
Nog voor je 't weet bak je daar bruin.
Je duikt daarna het water in,
Je wordt een haai of een dolfijn.
Je hebt het heerlijk naar je zin:
de zee zal altijd jouw vriend zijn!

Zin in zee

Doelgroep	Tweede en derde graad
Materiaal	<ul style="list-style-type: none">• attributen voor de verschillende postaanduidingen• kaart van België• wegwerpmaterialen <p><i>Als specifieke eindtermen kiezen we: muzische vorming → 2.1,2.2,3.3,4.1,4.4 wereldoriëntatie → 1.12, 6.1, 6.1b,6.4, 6.5,6.8</i></p>
Doel	<p>De kinderen ervaren het lied als motivatie om naar de zee te komen.</p> <p>De kinderen stippelen een ruimtelijk traject prettig uit.</p> <p>De kinderen ervaren het ritme als een stapkadans</p>
Organisatie	grote ruimte
Actie	<p>Dit is een motivatieliedje voor een dagje aan zee en kan dus best gebruikt worden om zo'n activiteit te plannen.</p> <p>Het lied wordt aangeleerd als sfeerschepper, creëert zin om erop uit te trekken.</p> <p>Waar gaan we nu eigenlijk naar toe ? kustaanduiding op de kaart van België Hoe gaan we ernaar toe ? afwegen van aangepast vervoermiddel, en uitstippelen van een TRAJECT. Hieruit worden de uitbeeldbare posten gehaald bv. school, een winkel op de route, een bushalte, station...</p> <p>De kinderen krijgen attributen om deze posten uit te beelden en staan verspreid over de speelplaats : de anderen moeten zingend en in de juiste volgorde de posten gaan bezoeken.</p>
Tip	<p>Het lied heeft een vast stapritme dat kan beklemtoond worden door het zelf aanmaken van begeleidende instrumenten . bv.</p> <ul style="list-style-type: none">• rijstdoosjes• trommel : blik met zijdepapier over gespannen• stokje en blik ...

Groot eet kleiner...

Tekst: Maaïke Vantomme/ Muziek: Kries Roose

Voedselpiramidelied

Op de golven wiegen stil en bijna niet te zien
Hele kleine algen en zo talrijk bovendien
Een garnaal komt kijken en ontdekt dit lekker maal
Hap hap hap hap hap hij slikt de algen allemaal

Moeder Natuur bedacht een plan
Voor het leven in de zee
Groot eet kleiner, klein eet kleinst
Zoek en kijk je even mee?

Dik en rond gegeten: de garnaal danst door de zee
Plots een hap: een haring neemt hem in z'n buikje mee
't Is het liedje van de golven dat de haring lokt
Verder in de zee waar de tonijn hem snel op slokt

Moeder Natuur bedacht een plan
Voor het leven in de zee
Groot eet kleiner, klein eet kleinst
Zoek en kijk je even mee?

Verzonken in een dagdroom laat meneer tonijn zich gaan
En zwemt recht in een haaienmond, hap hap, het is gedaan
De haai staat aan de top, want om correct en juist te zijn
At hij algen en garnaal en haring en tonijn!

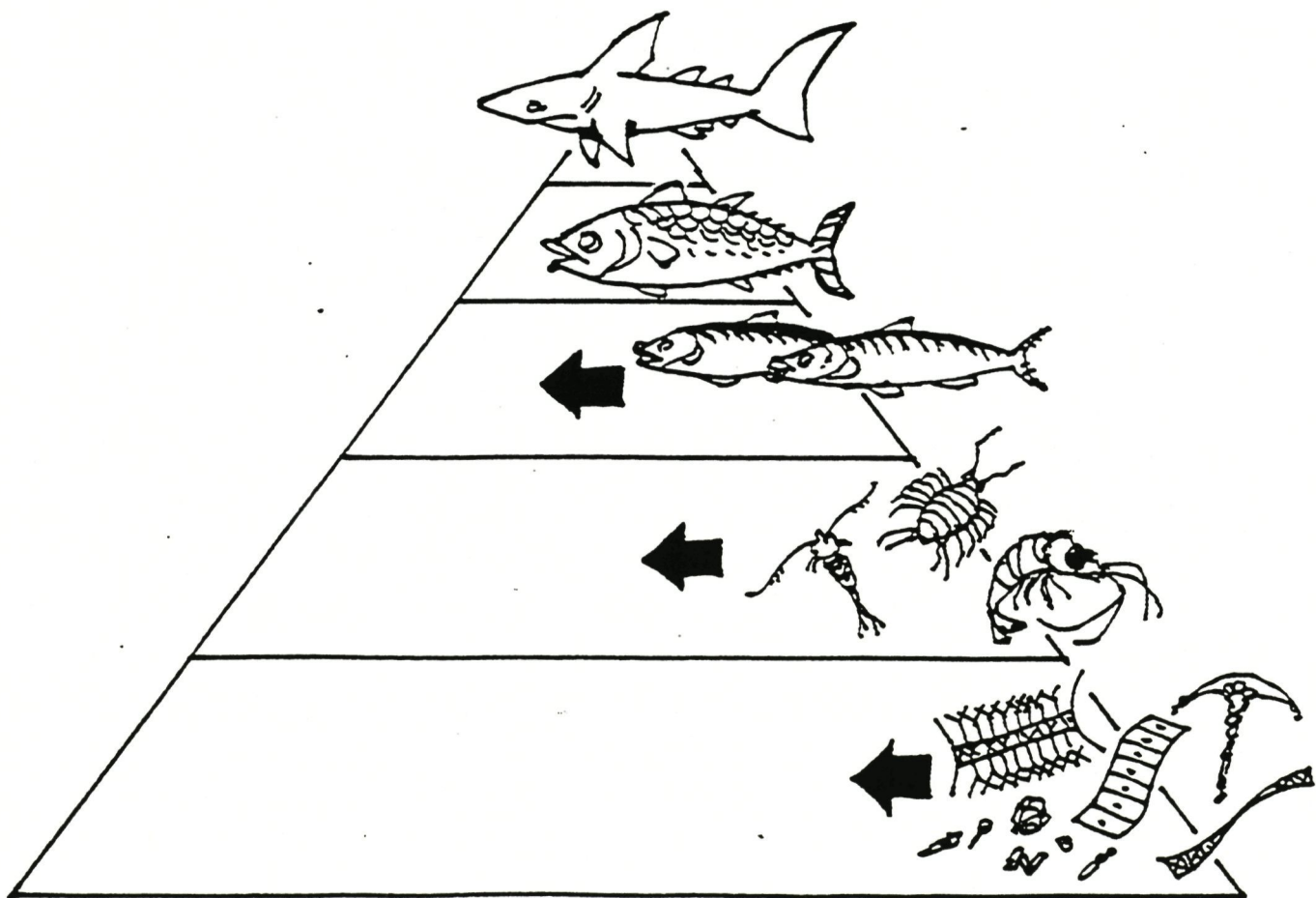
Moeder Natuur bedacht een plan
Voor het leven in de zee
Groot eet kleiner, klein eet kleinst
Zoek en kijk je even mee?

Groot eet kleiner

Doelgroep	Derde graad
Materiaal	<ul style="list-style-type: none">• voedselpiramide (<i>zie bijlage</i>)• kaartjes met verschillende benamingen
	<p><i>Als specifieke ontwikkelingsdoelen kiezen we: muzische vorming → 1.3,2.4 5.3 wereldoriëntatie → 1.1,1.2,1.3,1.5</i></p>
Doel	<p>De kinderen kunnen genieten van het samen zingen. De kinderen krijgen op een speelse een zicht op de voedselpiramide. De kinderen ervaren dat binnen de piramide de dieren afhankelijk zijn van elkaar.</p>
Organisatie	<p>De voedselpiramide uitvergroten voor de hele klas en op prikbord bevestigen. Benamingen en tekeningen apart op kaartjes of elk kind zijn eigen piramide met los aan te brengen benamingen/ en tekenigen.</p>
Actie	<p>Aan de hand van het lied wordt de piramide opgebouwd. De kinderen zoeken de passende naam en tekening per trap, om op het einde de driehoek volledig te hebben.</p> <p>Eenmaal het lied onder de knie, moeten de kinderen het zelf kunnen invullen.</p> <p>De laatste strofe laat hen toe hun eigen werk te corrigeren.</p>
Tip	<p>Het lied biedt de ideale aanzet om iets dieper op voedselketens in te gaan</p>

algen
garnaal
haring
tonijn
haai

Specifieke eindtermen en ontwikkelingsdoelen

pagina **Zandkastelen**

5

Ontwikkelingsdoelen

Muzische vorming

- Domein: 1.5 →* • *impressies uiten in een persoonlijk, authentieke creatie en plezier scheppen in het zoeken en vinden.*
- Domein: 2.1 →* • *klanken, geluiden en stemmingen in beluisterde muziek ervaren en herkennen*
- Domein: 2.2 →* • *ritme in beluisterde muziek en liedjes ervaren, herkennen en nabootsen*
- Domein: 2.5 →* • *met plezier een toenemend vermogen tot experimenteren en improviseren ontwikkelen met klank, stem of instrument*
- Domein: 3.2 →* • *zich inleven in personages en dingen uit de omgeving*
- Domein: 4.2 →* • *meedoen met bewegingen die tijdens het vertellen van een verhaal aan bod komen, en belangstelling tonen om het bewegingsinspirerend gegeven nauwkeurig te observeren en na te bootsen*
- Domein: 6.1 →* • *openstaan voor nieuwe dingen uit hun omgeving*

Eindtermen

Muzische vorming

- Domein:* • *beeldinfo herkennen, begrijpen, interpreteren en er kritisch tegenover staan*
1.3 →
- Domein:* • *muziek beluisteren en ervaren, muzikale impressies opdoen uit de geluidsomgeving met aandacht voor enkele kenmerken van de muziek: klankeigenschap functie / gebruikssituatie*
2.1 →
- Domein:* • *genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuw muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen*
2.4 →
- Domein:* • *geconcentreerd luisteren naar een gesproken tekst (verteld of voorgelezen) en die mondeling, schriftelijk, beeldend of dramatisch weergeven*
3.3 →
- Domein:* • *samenwerken met anderen: - om een eenvoudig dansverloop op te bouwen; - om al improviserend te reageren op elkaars beweging*
4.3 →
- Domein:* • *nieuwe dansen ontwerpen met eenvoudige passen en figuren*
4.5 →
- Domein:* • *ervaren dat een visueel beeld al dan niet vergezeld van een nieuw geluid steeds een nieuwe werkelijkheid kan oproepen*
5.2 →
- Domein:* • *eenvoudige, audiovisuele info uit de eigen belevingswereld herkennen, onderzoeken en vergelijken*
5.5 →
- Domein:* • *blijvend nieuwe dingen uit hun omgeving ontdekken*
6.1 →

Eindtermen

Muzische vorming

- Domein:* • *door betasten en voelen, door kijken en zien, impressies opdoen, verwerken en erover praten*
1.2
- Domein:* • *genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuw muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen*
2.4
- Domein:* • *geconcentreerd luisteren naar een gesproken tekst (verteld of voorgelezen) en die mondeling, schriftelijk, beeldend of dramatisch weergeven*
3.3
- Domein:* • *eenvoudige, audiovisuele info uit de eigen belevingswereld herkennen, onderzoeken en vergelijken*
5.5
- Domein:* • *blijvend nieuwe dingen uit hun omgeving ontdekken*
6.1

Wereldoriëntatie

- Domein:* • *kunnen in een beperkte verzameling van mensen, dieren en planten, gelijkenissen en verschillen ontdekken op basis van minstens 1 criterium en eigen ordening aanbrengen en verantwoorden*
1.1
- Domein:* • *kennen in hun omgeving een paar biotopen en*

- 1.2 kunnen erin enkele veel voorkomende dieren en planten herkennen en benoemen
- Domein: 1.4 • kunnen illustreren dat de mens de aanwezigheid van planten en dieren in zijn omgeving beïnvloedt

pagina 14 Zin in zee

Eindtermen

Muzische vorming

- Domein: 2.1 • muziek beluisteren en ervaren, muzikale impressies opdoen uit de geluidsomgeving met aandacht voor enkele kenmerken van de muziek: klankeigenschap
functie / gebruikssituatie
- Domein: 2.2 • improviseren en experimenteren, klankbronnen en muziekinstrumenten uittesten, op hun klankwaarde en in een muzikaal (samen)spel daarvan gebruik maken
- Domein: 3.3 • geconcentreerd luisteren naar een gesproken tekst (verteld of voorgelezen) en die mondeling, schriftelijk, beeldend of dramatisch weergeven
- Domein: 4.1 • Genieten van lichaamstaal, beweging en dans
- Domein: 4.4 • Bewegen op een creatieve manier en daarbij een of meerdere basiselementen van de beweging bespelen:
- Tijd
 - Kracht
 - ruimte
 - lichaamsmogelijkheden

Wereldoriëntatie

- Domein: 1.12 • kunnen gericht waarnemen met al hun zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren
- Domein: 6.1 • kunnen aan elkaar een te volgen weg tussen 2 plaatsen in de eigen gemeente of stad beschrijven. Ze kunnen deze reisweg ook aanduiden op een plattegrond
- Domein: 6.1bis • kunnen a.d.h.v. een kaart de afstand tussen 2 plaatsen in Vlaanderen berekenen en beschrijven
- Domein: 6.4 • hebben een voorstelling van de kaart van Vlaanderen en van België zodat ze in een praktische toepassingsituatie de gemeenschappen, de provincies en de provinciehoofdplaatsen kunnen aanwijzen
- Domein: 6.5 • kunnen a.h.v. een concreet vb. het verschil tussen beleefde en absolute afstand illustreren
- Domein: 6.8 • kunnen hun eigen streek en 2 andere streken in België situeren op een kaart en de relatie beschrijven tussen de omgeving en aspecten van het dagelijkse leven van de mensen.

pagina Groot eet kleiner

Eindtermen

Muzische vorming

- Domein:* • *beeldinfo herkennen, begrijpen, interpreteren en er kritisch tegenover staan*
- 1.3
- Domein:* • *genieten van zingen en musiceren en dit gebruiken als impuls voor nieuw muzikale spelideeën of andere aanverwante expressiewijzen*
- 2.4

Wereldoriëntatie

- Domein:* • *kunnen in een beperkte verzameling van mensen, dieren en planten, gelijkenissen en verschillen ontdekken op basis van minstens 1 criterium en eigen ordening aanbrengen en verantwoorden*
- 1.1
- Domein:* • *kennen in hun omgeving een paar biotopen en kunnen erin enkele veel voorkomende dieren en planten herkennen en benoemen*
- 1.2
- Domein:* • *kunnen bij organismen kenmerken aangeven waaruit hun aangepastheid blijkt aan hun voeding, aan bescherming tegen vijanden en aan omgevingsinvloeden*
- 1.3
- Domein:* - *kunnen de wet van eten en gegeten worden illustreren a.d.v. de voedselketen*
- 1.5